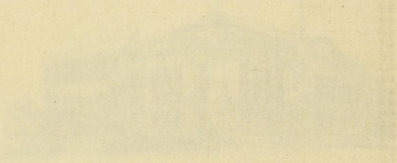

BIB

VILHELM KRAG

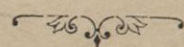
DIGTE

BERGEN. JOHN GRIEGS FORLAG

DIGTE.

VILHELM KRAG.

DIGTE.

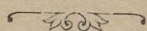
BERGEN.
JOHN GRIEGS FORLAG.
1891.

Griegs bogtrykkeri.

Til min mor.

Fredrikke Krag,

født Fyhn.

Indhold.

Side

Side

Fandango.

Ikke janitscharmusik!
Stille, I marschtunge rythmer!
Stille, for fan, musikanter!

Tscherkesserinderne, tscherkesserinderne,
lad dem blot komme!
Ind skal de danse på spæde små fødder
til dæmpet musik
fra fjerne guitarer.
Surrende, kurrende, kjælende toner,
smilende, hvilende, hviskende toner,
sanselig søde:
Fandango!

Dysterrødt skjær om den lyslette dans,
skinnende langslør som sølvskyer stryge,
bølgende arme sig slynge så myge
i dans!
Et rødt lidet øre, en hvid liden finger
og fødder, som lydløse, lynrappe tripper
i sobelskinsdækkenets silkehår sorte. —
Og rislende ringlen fra smykker og stene.
Og kinder. Og øine.
Fandango!

Zerlina, min terne, din hals er så sød,
dit øie så sort,
men dit øie er vådt, Zerlina.

Zerlina, min terne, din læbe er rød,
din kind er så rund,
men din kind er så bleg, Zerlina!

Zerlina, min terne, din hud er så blød,
din mund er så frisk.
Men — hvi bæver din mund, Zerlina?

„Ak, herre, det lider mod høstens tid
og Persiens roser, de falder.
Og duggen græder på nellikens mund,
og løvet visner, o herre.“

Zerlina, min terne, hav tak for din dans
og dit ord. — Lad mig ene.

Det visner. Det visner,
det visner, det visner,
verden, den visner, og roser og kvinder,
mit legem og alle de skjælvende nerver
visner!

Og tiden, den sniger sig langsomt forbi mig,
og timerne vandrer at grave min grav.
Jeg tør ikke tænke — jeg tør ikke leve.
Tør ikke dø!

Og i denne dødens den natdybe stilhed
risler som endeløs heilo-sang:

Det visner, det visner,
det visn . . . .
Musik, musik, janitscharmusik,
den store kinesiske tromme!

Sommersange.

Ouverture.

„Verden er grå!“ Nei, verden er deilig,
sommernatten så lun og så lang.
„Somren er død!“ Nei, nu er det sommer:
sommer i sindet og sol i min sang.
Og jeg har alverdens guld i min taske,
mynt i min lomme og vin på min flaske.
Og jeg har en hue med bånd og med rose,
og fillet er både min sko og min hose.
Og jeg er konge i berget det blå,
og du er et trold, du elendige grå.
Og jeg tør knipse dig op i din næse,
og jeg tør håne dig ret op i fjæset:

„Trold, har du blommer,
jasmin og viol,
sange om sommer,
digte om sol?“

Valborgsnat.

Træd stilt, træd stilt, det er Valborgsnat!
Det hvisker så sært i det mørke krat,
og hæggen dufter i lunde.
Og nattågen breder sig blå om vang,
og bækken dæmper sin rislende sang,
og alle de blomster blunde.

Se der, se der under orekrat!
Der er dans i skoge ved Valborgsnat
og leg på lønlige veie.
Og guldhønen spiller på silkestreng,
og alverne danser på moseseng,
og blege violer neie.

Og se — der kommer en lygtemand,
han render omkring med en glorød brand
og gir sig så til at lyse.
Og myggene vimser i florlet særk,
og græshoppen messer ret som en klerk,
og tussefar snur sin kyse.

Og hæggen dufter ved Valborgsnat,
det hvisker så sært i det mørke krat,
og alver danser i lunde.
Så stilt du sidder i søndagsskrud,
og taus jeg kysser min hvide brud,
mens alle de blomster blunde.

Mens jeg venter.

Vildgjæs, vildgjæs i hvide flokker,
solskinsveir.
Ællingen spanker i gule sokker
fine klær.
Ro, ro til fiskeskjær,
lunt det er omkring holmen her.
Sjøen ligger så stille.
Bro, bro brille.

Løs dit guldhår og snør din kyse,
du min skat.
Så skal vi danse den lune, lyse
juninat.

Vent, vent — til Sanktehans
står vort bryllup med lystig dans.
Alle giger skal spille.
Bro, bro brille.

Vug mig, vug mig du blanke vove
langt og let.
Snart går min terne til dans i skove
søndagsklædt.
Vug, vug i drøm mig ind,
hver tar sin, så tar jeg min . . .
Bro, bro brille,
hør, hvor gigerne spille!

Liden Kirsten.

Liden Kirsten hun sad så silde,
mens gjøgen gol udi grønne skov.
Liden Kirsten nynned en vise,
imens hun sit brudelin vov.

Liden Kirsten hun sad ved sit vindve
og så på sin ring af guld,
skotted nedad sit sorte skjørt
og smilte så tankefuld.

Liden Kirsten lagde sit hoved tilro
på armens snehvide lin.
Og hæggen dufted, mens Kirsten
drømte om kjæresten sin.

Liden Kirsten løste sit gule hår
og gik til ro i sin kove.
Liden Kirsten folded de hænder små,
mens gjøgen gol udi skove. —

Minde.

Og dagen stiger, og dagen går,
og sommerens tid den svinder.
Men høsten — den står der så mild igjen
med alle de deilige minder:

En solskinsdag over sommerløv,
en sang, som risler så stille,
lidt skinnende vand og en sølvlys sky,
en ensomt nynnende kilde,
to blanke øine, et viltert hår,
en mund, som ler mig imøde . . . .
Hvis var de øine, hvis var det hår,
og hvis var de læber røde? —

Der skreg en fugl.

Der skreg en fugl over øde hav,
langt fra lande.
Den skreg så sårt i den høstgrå dag,
flaksed i brudte, afmægtige slag,
seiled på sorte vinger
bortover hav . . . . . .
. . . . .

Sange.

I.

Bad I om sang til vinen?
En dæmpet sang i det dæmrende lys
sang over fyldte bægre!

Nei, blomsterne dufter så altfor deiligt
inat!

Jeg kysser den slankeste lilje,
jeg hæver det blankeste bæger,
og duggen falder, og natten svinder,
og dagens tindrende høitid rinder,
sol står af hav!

Da tømmer jeg bægret i lange drag,
da bøier jeg knæ for den lyse dag,
og synger en sang for alverdens dårer:
om alt, vi har jublet, om alt, vi har
gråt,
om dronningen i vore drømmes slot, —
din høisang, Zerlina!

II.

Ind i dit matgyldne solsilkehår
fletter sig therosens blegrøde blade,
og om dine duedunhvide arme
snor sig broncebrunt, guldbræmmet løv.
Og al den sol, som mit øie har blændet,
hver glødende farve, som har mig beruset,
— sanseberuset —
eier dit smil. —

Den sarteste, vage musik den klinger i dine
sange:
døgnfluevingers susen i natteblød luft,
jasmindufts rislen gjennem rosenblade
og stjerneskins sagte synken i blankbløde vande.

Sommer og ungdom er dit navn
du kvinde, jeg så i de deiligste drømme,
du kvinde, jeg elsker . . .
. . . Zerlina! —

December.

Tussedans over det dystre fjeld
tyst i den tusmørke dag.
Østenstormene tuder forbi
hui —! i et rasende jag.

Bragende bråt og skummende skavl
over det vildene hav.
Hexene rider i haukende tog
hver på sin sorte stav
. . . .

Men vi to, vi vil træde dansen inat,
og vi to vil drikke vor vin.
Og sølvspændesko skal du ha på din fod
du deilige kjæresten min.

Og du skal ha roser i håret, du,
og silke så hvid om din barm.
Og lad dem så spille sin fagreste slått,
du læner dig trygt til min arm.

Og vi to, vi vil træde dansen inat,
og vi to vil drikke vor vin.
Og vi to vil drikke vor egen skål
du deilige kjæresten min.

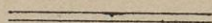
Moderen synger.

Gretchen ligger i kiste
dybt i den sorte muld.
Gav jeg hende en kyse
foret med røden guld.

Sænked i sorten kiste
Gretchen så skjær og fin.
La' de kolde, små hænder
over det hvide lin.

31

Ene i natten jeg sidder,
stormene går over hav,
river alle de blomster
fra lille Gretchens grav. —

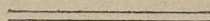

Nytårsnat.

Nu tier vel dagens stemmer,
og jorden sin smerte vel glemmer.
Hvor verden er øde og stor og forladt —
Sylvesternat!

Det pusler om grantræets rødder,
det tripper med tusen små fødder.
Det ånder så tungt gjennem skog og krat
Sylvesternat.

Det skraber så skarpt på min rude,
der tuder en hund langt ude.
Og stjerneskud tændes og slukkes brat
Sylvesternat.

Nat.

Maleri af Edv. Munch.

Floden flyder så langsomt,
rinder — og rinder — og rinder.
Dagen svinder og svinder.
Han kommer nok snart nu — natten. —

Og lyset skynder sig ud af min stue,
vender sig, — ser på mig.
Tyst og i rædsel.

Det ved jo, han kommer; —
fra krogene krybende
snigende lydløst,
og opifra tæppenes fløilsbløde folder
stikkende varligt
sit lurende hoved. —

Ja, kom kun du store, du vældige satan!
Du har dyssende sange,
dårende sange,
og nu vil jeg høre! —

Men før mig blot nu op på Garizims bjerg
og vis mig den strålende verden,
da vil jeg blot smile, du store Mefisto,
for hende, hende,
gir du mig hende?

Mindes du hin nat på Garizims bjerg,
gjør du?
Du viste mig alle de gyldne skatte,
de hvide kvinder.
Da sprang jeg imod dig og slog dig i jord
og kvalte din strube, og dræbte dig, satan!

Og så kom hin glade morgen . . . . . .
Ja så kom hin glade morgen,
da solen randt over sommerlyst løv,
da sprang jeg og sang jeg
udover heiene, nedgjennem dalene
omkaps med vinden og bækken og svalene! . .

— — — — — — — — — — — — —

Spillemænd! gnid på fiolernes strenge,
og knæl alle blomster på marker og enge,
og fægt kun, tordyvler, med skinnende landser,
marscher blot, I biller, i blankpudset panser.

Ser I, hvor luften den skinner idag,
ser I da ikke, der er heiset flag
på sommerens tag!
Og jorderigs stolteste kvinde er min,
jeg roper det til dig, du hvinende vind,
og syng det så udover verden! —

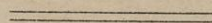
. . . . . . Slig er det altså
at jubelen klinger.
Men der drev sne over blomster,
bølged duft over hav,
og roserne visned i Garizim.

Og nu er det nat. —
Og nu er der fest i de høststille dale,
og nu glider dansen i skinnende sale, —
inat har hun bryllup. —
Og der falder rim over nøgne trær,
ja, der falder rim over nøgne trær
inat.

Floden flyder så langsomt
i sukkende, klynkende kluk
og rinder — og rinder — og rinder . . . .
. . . .
Der pibler en ildsdråbe
nedover floden.
Der springer en ildstråle
langt, langt derude.
Det drypper ned i det sorte vand
og bæres hidhen på de bløde små bølger
og dør.
Se! Det er den vældige satans blod,
hans røde blod, som jeg dræbte.

Men frem fra det svundne, det sorte, det døde
stiger der fangende, koglende klang
og op fra det rislende, rindende røde
hæver sig hvislende, hviskende sang:
Satan du lever, satan du stiger,
stiger inat af det røde blod!

Men høit deroppe står der en stjerne
hvid og ensom
og ser ned på mig. —
Den stjerne hist er min moders øie.
Og hun er hos gud.
Men hos mig — sidder satan —
— — — —

Vinter.

Det er koldt iaften.
Jeg kjender, du skjælver
og klynger dig tæt til min arm. —
Vi går under træernes stivfrosne grene,
og alle de bittesmå kvistefingre
bæver i blåhvide rimfløielsvanter,
og alting sover.

Mod somren — de duftlumre sommernætter —
længes vi begge. Mod løv og sol
og fuglenes dæmpede fløiten i skoge. —

. . . Men kommer de tider, da kan det jo hænde,
at én går så stille de gamle stier
og bærer en svidende længsel isinde.
Kanhænde den ensomme truer mod himlen
og bander al sommerens gjøglende flitter.
Går blot og pleier et bittersødt minde,
født under rimhvide lindegrene.

Græd kun, du blege.

Græd kun, du blege bedrøvede barn,
kanske da sorgen letter,
gjerne jeg vilde vel sidde hos dig
alle de tunge nætter.

Varsomt skulde jeg stryge min hånd
over dine lokker lange.
Jeg skulde sidde og nynne for dig
alle mine tungeste sange.

Jeg lå ved sjøen.

Jeg lå ved sjøen og så mod sør:
hei, se grågåsen flyr!
Flyr fra alt, som er stygt og sort,
flyr til solen og livet bort:
. . . å, tag mig med!

Men der lød sang over nattens hav
sent mod høst.
En klagende sang fra en kvindemund
om dødens slot nedpå havsens bund.
Jeg råbte udover sjøen bred:
å, tag mig med!

Jeg sidder alene ved sjøen.
Jeg sidder og stirrer i mørket ud,
jeg strækker armene op mod gud.
Jeg ligger på knæ og beder . . .
Og græder . .

Trætte øine.

Dig vier jeg mine tungeste sange
du barn, med de trætte øine.
Livet har ei tat på dig med vare hænder
og din sjæl blev gammel i din barndom.

Dine bryn hvælver sig i vemod,
dit blik er så bedrøvet,
og din mund har et smil med uendeligt tungsind.

De fine voksbløde træk har dødens sarthed,
og øinenes låg er så forunderlig tunge.

— Dit navn står ei skrevet i livsens bøger,
og sorgen drypped sin gift i din ungdoms vin. —

Og derfor vier jeg de trætte øine
mine tungeste sange.

Udover.

Det lukked sig for mig det sidste syn;
så damped det hurtigt afsted.
Havet lå blankt og solede sig
i middagens døsige fred.

Jeg stod og stirred, hvor synet glap,
og sang på et salmevers.
Da nynned det med — så dæmpet og fjernt
fra taug og fra mast og mers.

Det ringed så tungt derinde fra land,
det ringede over en død.
Og klangen drev ud i den solfyldte dag
så underlig dirrende blød.

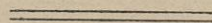
Var det de fagreste ungdomsår,
som svandt med den sidste tind,
var det min deilige sommertid,
som ringtes til grav i mit sind.

Stambogsrim.

Der sidder en ældgammel, sortklædt mand
med hvide mansketter og knokkelhænder,
med sigd og rindende timeglas,
med grin om de glisende dødningetænder.

Han læser en underlig, bindsterk bog
med mylrende tuseners stambogssange.
Nu har han sat længe, men læser dog end,
for rimene er så uendelig mange.

Og gamlingen læser og sætter tegn
og punktum finale, når verset ender.
Der stiger som suk fra den store bog;
da ler den gamle, og bladet han vender.

Åskeladdens viser.

Til prinsessen.

Høit kneised slottet i dagens glans
og glittred med tusene ruder,
og somren holdt indtog med latter og dans,
og hun sad og fletted sin brudekrans
med himmelblå silkekluder.

Og blomsterne nikked, og bækkene lo,
og vinden tralled og legte.
Og dagen snøred de solgyldne sko,
og elven skinned i døsende ro,
og sol over engene stegte. —

Men Askeladden om lande drog
og blæste for godtfolks porte.
Mangen én bare fra gården ham jog,
så drev han ud gjennem mark og skog
    og ønsked sig langt, langt borte.

Så kom han en dag til prinsessens slot
og spurgte, om hun vilde høre.
I døren prinsessen — i havblankt blåt
og Askelad, stakkar — i vadmel gråt, —
    hvad skulde vel her han gjøre?

Jo, han vilde digte en deilig sang
og juble den ud så vide.
Men fløiten, den skurred hver eneste gang,
så endelig brast da den sidste klang,
    og han stod i kummer og kvide.

Og seljefløiten i splinter han slog,
så blev det hans sidste stykke.
Og Askeladden om lande drog,
men rundt omkring slottet fløi drømmenes tog
og jubled om sommerlys lykke.

Men høit kneised slottet i dagens glans
og glittred med tusene ruder.
Og somren holdt indtog med latter og dans,
og hun sad og fletted sin brudekrans
med himmelblå silkekluder.

„Og jeg vil ha mig en hjertenskjær."

Og jeg vil ha mig en silkevest,
ja, ja en silkevest.
Og jeg vil ha mig en snehvid hest,
prustende snehvid hest.

Og jeg vil ha mig en stigebøil,
ja, ja en stigebøil.
Og jeg vil ha mig en bluse af fløil,
sølvknappet bluse af fløil.

En heirefjær vil jeg ha i min hat,
ja, ja i min røde hat.
Og det skal være en jonsoksnat, —
gud, — for en jonsoksnat!

Og jeg vil ha mig en hjertenskjær,
ja, ja en hjertenskjær.
Saa svinger jeg hatten med heirefjær,
i sadlen jeg løfter den jomfru skjær,
og fremover duggvåde marker det bær
den deilige jonsoksnat!

Sommerkveld.

Hei, spillemænd, op med en lystig dans,
lad buen gå rapt over strenge.
Så danser vi ud i den duftende kveld
vidt ud over alle enge.

Hei, spillemænd, op med en lystig dans,
så frem med jer, gutter og jenter!
Og jeg skal gå først, for iaften jeg ved,
at ikke på mig hun venter.

Og så skal vi danse den lange nat,
for hun favnes nu af en anden.
Og bring mig så hidhen en sølvtung pokal
og fyld den med vin til randen.

Jeg drikker din skål, du min hjertenskjær,
mens nattågen drar over enge,
og dansen går vild i den duftende kveld
til toner fra alle strenge.

Heia, min hingst!

Heia, min hingst på den grønne eng,
heia, min guldtop!
Med fløiel jeg sadler dig ryggen så rund,
og guldbidsel lægger jeg ind i din mund,
med silketømmer og sølverdusk
og skinnende fjær på din nakke!
Så bær det afsted, så det ryger med støv,
fosser i luften og synger i løv,
og blomsterne springer i dale.

Heia, min hingst med den vilde man,
heia, min ganger!

Min Guldfakse styrted. Så, heia og hop!
Jeg haster, må frem, — over klint, over klop,
om sneen skal fyge forbi din man,
og stormen skal slå mod din bringe.
Den skinnende sne og den ravnsorte hest,
bringen, som bryder den brusende blæst,
hei, — slig var det deiligt at fare!

Heia, min sidste, min stolte hest!
Heia, Snehvide!
Se slottet det sorte på klippen så rød, —
afsted, så det gnistrer! Til liv eller død!
Hvis ei til bryllup og søde kys,
så død i bølgen den sorte!
Jeg stanser og svinger min fløielsbaret:
Her bor prinsessen i svanedun klædt
med valmueblomster i håret.

Heia, min hest ved det sorte hav,
heia, Snehvide!

Med fløiel jeg sadler dig ryggen så rund,
og guldbidsel lægger jeg ind i din mund,
med silketømmer og sølverdusk
og skinnende fjær på din nakke.
Så bærer det ud i det natsorte hav.
Hør blot, Snehvide, hvad klang ved vor grav
fra klokken, som ringer til bryllup.

Alverden skal synge.

Alverden skal synge din bryllupsdag,
og hæggen i lien skal skinne.
Og lyset skal bølge i store slag,
og vinden ride i ungdomsvildt jag
over hver sollys tinde.

. . . Du sidder så stille den lyse nat,
mens hvide syrener dufte.
På blegrøde roser har majnatten bredt
sin lyseblå silkekufte.
Du græder. Du sidder
så hvid og varm.
Jeg lægger min kind mod
din myge arm.
Jeg stryger så varsomt det blonde hår
og kysser de blanke øine.

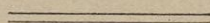
Tusmørke.

Kom, sæt dig her hos mig, min lille ven,
og læn dig så trygt tilbage.
Så skal jeg fortælle et eventyr
fra ældgamle, gravlagte dage.

Og jeg skal fortælle om Askelad,
som drev over berg og heier
og strøg alene, så fattig og styg,
på stier og kongeveier.

Og jeg skal fortælle om ællingen grim,
som blev ifra hjemgården jaget,
som stod så stilfærdig en høstgrå kvæld
og så efter trækfugldraget.

Og jeg skal fortælle om Askelad,
som aldrig fik kongsslot med guldspir og hane.
Og jeg skal fortælle om ællingen grim,
som altid blev ælling, som aldrig blev svane.

Hvorfor hyler de sorte hunde.

Hvorfor hyler de sorte hunde
på landeveiene?
Hvorfor lusker ulvene ilsomt
indover heiene?
Hvorfor sænker sig kvælden så kvælende
sort og stor?
Hvorfor blir det så underlig stille
over al jord?

Klokkerne klemter mod aftenstid,
kimer dagen til døde.
Det lyder så sælsomt i kvældens fred
udover egnens øde.

Langsomt åbner sig kirkens port,
der er så dystert derinde.
Da blegner løvet på alle træer,
og elven så taus mon rinde.

Der drar sig et langeligt, klagende hyl
ind gjennem skogens sale.
Da bæver hele den lyttende jord:
inat rider døden i dale.

Høst på heien.

Korpen sidder på kirkeport
skriger så sårt mod kvæld.
Nu er det tomt, og nu er det tyst
over det vide fjeld.

Klokken ringer fra kirketårn
udover øde sletter.
På korsene rider de hekse tre
og skriger i mørke nætter.

De danser over de tuer små
og leger med dødmands ben.
Så ler de høit i den tause kvæld
og hopper på gravenes sten.

Og korpen sidder på kirkeport,
og klokken den ringer mod kvæld.
Men ingen færdes vel længere nu
over det ødslige fjeld. —

Efter storm.

Bølgerne ruller så tungt ved nat
langt ude på havsens vande. —
Der vifter ei vind, og der er intet seil,
der glimter ei stjerner i sjøens speil; —
men der driver lig mod strande.

Der flyder i natten et lysende skjær
histude på havsens vande.
Der driver en kvinde i silkerig dragt
med armene stivt over sjøerne strakt; —
et lig, som driver mod strande.

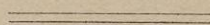
Men rinder da solen ved vinterdag
så rød over havsens vande,
da ligger en strime med skum igjen
og gynger hvid over sjøerne hen,
mens der driver lig mod strande.

Genrebillede.

I det grønblege, svindende måneskjær
under dødsstive lindetrærs knoklede arme
vandrer han ene og synger langsomt
en sørgelig salme.

På hårdfrosne veie
i stille nætter
lyder der klapren af benrangelfødder. —
Der går han og fryser, så røsten skjælver,
og svøber sig tæt i sin liglagens-kappe,
med hovedet ned mellem skuldrene ludet
og ljåen indunder armen trykket.
Den slæber bortefter,
og klinger stålskarpt mod veiens stene
ud i den stille, lyttende luft.

Månen står liden, langt nede i vest,
frossen og bleg.
Ser så sørgmodig ud i den store,
kuldestivnede nat.
Ser bare ham, der vandrer alene
fra slot til hytte
ad øde veie.

Crepusculum.

Nu er solen træt.
Den er ikke sluknet; end brænder den mat
bag gulbrandet, skiddenrød gråveirsskodde.
. . . Den er bare så træt,
— så træt!

Den hænger ei nu længer
sølvstukne slør
over fine grene.
Den klæder ei nu mer med
skinnende silke
al himmelens tag. —

Det blir uld nu det hele.
Blot gråflosset uld.

Og lavt og tungt i den tågede luft
røgen ligger — den sorte røg —
synkende mat. —

Jeg sidder og ser på
to høie popler,
som strækker sig op i den tunge luft.
De ligner to bedende dødstrætte hænder
i angstens afsind
stumt fortvivlede
strakte vildt imod høstkveldens himmel
den tusmørke, tause. —

Og inde i tågen
langt, langt derinde
klynker et ensligt
klokkeklemt. —

Der flakser to kråker
henne på veien.
Der pusler en spurv over
vissent løv. —

Og alt blir så stille — så åndeløst stille,
kun lyset som svinder — så sivende langsomt.

Og en blir så træt, så træt, å så træt,
og alt blir så tomt, så tomt —
herregud! —
Den, som kunde be fadervor —! —

Dødsdømt.

Nu daler der sne over kirkedige,
nu bredes der hvidt over grave.
Nu slumrer de jomfruer blidelig
dybt under tuerne lave.

Nu klemter de klokker ei længer,
nu færdes ei folk på de stille stier.
Det blir ensomt på alle marker.

Livet er dødt, — alverden er død,
snart jorden mig reder et leie.
Og tungt er det hist, og tungt er det her
og tungt på alverdens veie.

Det daler så lunt og varsomt,
det drysser så fint og let.
De sover vist sødt,
de hviler vist blødt
dernede.

Der slumrer de jomfruer hvide,
mens tiderne lide og skride.
De slumrer med visnede myrter
over de blege pander.

Jeg ved det jo godt: et år endnu —
så hviler jeg også dernede.

Da har de sænket mig ned i jord,
da har de sunget den sidste salme.
Så kan sneen dale og drive
over en enslig grav.

Men jomfruskaren med myrtekrans?

Ingen jomfruer, ingen blomster.
Blegede ben
og gulhvide knokler
og stinkende, rådnende . . . .

Men sneen daler på kirkedige,
og mulmet drysser om kirketag
og natten kommer.

En dag er gåt! Og et stakket år
har jeg igjen at leve:

Liv, liv med den skjælvende sol
dag, dag med det bølgende lys
latter og sang i skoge!
Jeg ber dig, jeg trygler dig livsens sol . . . .

Der flyver tre skrigende ravne
gjennem den stille kvæld.
Der lusker en varg i veien,
der uler en ulv i uren . . .

Hys nei — det var jo kun støi
af vinden, som sprang
over kirkefløi.

Hvad pusler og tusler derinde,
hvad famler som vildsomme, viftende hænder?
Der kryber hvidt henad sorte kors . . . .
Hvad er det, som stiger derinde?
Se der! Og se der!
På tuerne rører sig dødningelin . . .,
dødningelin. Dødningelin!
Her og der — overalt de rører sig
pusler og tusler
rører sig, reiser sig.

I dødsangstens rædsel afsindigt afsted . . .!

Men de hvide de reiser sig — se! —
overalt,
for mine fødder og om mine fødder,
jeg vader i levende dødningelin!
De kommer, de kommer at hente mig
nu!
Skingrende skrig og skrattende latter
nærmere, nærmere — hjælp! — og nærmere —
Hjælp!
Herre Jesus!

Ørken.

Ørkenstilhed og ørkenøde.
Solen i luer og luften i brand
over den glødende, hvidgule sand
helt ud mod synskredsens røgtunge røde.
— Der flagrer ei liv i den hede luft,
der smutter ei kryb mellem sandets korn,
og intet græsstrå der spirer.

Men etsteds derbortefra gliser der frem
en solhed kamelknokkel, krummet og hvid,
ensom i ørkenens skinnende øde.

. . . Da glimter med ét derude så hvast
et levende blink i det døsende døde.

Et blink nu igjen! Og atter og atter.
Og henover ørkenens brændende sand,
hvor solens luer de flamme og gløde,
kommer en ensom vandrende mand.

Og han har ei landse og rige tæpper,
og han har ei turban og raslende ringe,
men stramt omkring lænden er snøret et bælte,
som bærer en blank damascenerklinge.

Og ei er hans legeme livsfyldt og kraftigt,
ei kneiser hans nakke, ei skinner hans øie. —
Sænket og ludende drar han sig henover
ørkenens endeløst bølgende høie.

Men se! Det drypper så tungt og rødt
fra sårene på hans fod.
Og sanden suger med tørstig mund
det friske levende blod.

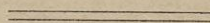
Og solen brænder hans brune barm
og svider hans nøgne hud.
Så synger han langsomt, med sælsom røst
i ørkenstilheden ud:

Kommer, I sorte gribbe,
som sidder på Mekkas moske,
kaster Jer over en vandrer,
der gjerne vil døden se.

Kaster Jer over en vandrer,
I gribbe fra Mekkas moske.
Riv ham hans hjerte af brystet,
det rummer al verdens ve.

Riv ham hans hjerte af brystet
og ud af det skjælvende kjød.
Kast det så blødende ned i
den elskedes snehvide skjød.

Og langsomt tier den sælsomme stemme,
bøiet er nakken og sløvt er hans øie.
Og sænket og ludende drar han sig henover
ørkenens endeløst bølgende høie.

Galmandssange.

Jeg træder de perler.

Jeg træder de perler blanke
sammen med varsom hånd.
Jeg slynger om halsen den slanke
et tungttvundet perlebånd.

Jeg sætter en ring på din finger,
en ring, der skal skinne som ild:
en solstråle, gylden og klinger,
krummer jeg sammen dertil.

Et purpurrødt tæppe jeg spreder
fremfor din fine fod:
som brusende silke sig breder
mit dampende hjerteblod.

*

Jeg sidder ved floden og græder
og binder dit perlebånd.
Og natduggens perler jeg træder
med skjælvende, varsom hånd.

Jeg havde begravet.

Jeg havde begravet min elskov
histude ved vestens hav.
Og tidlig og silde så sad jeg hos min skat
og våged og vugged. Og så voksed der en nat
en lilje frem fra hendes grav.

Og der falder nat over vestens hav,
og det blir så stilt under himlens telt.
Da synger min sjæl, og da nynner mit blod,
da synker jeg bedøvet i andagt for din fod
og kysser dig, liljehvide jomfru!

Jeg går og leder.

Jeg går og leder og leder,
jeg går og græder og græder, —
jeg kan jo ei finde min egen grav —
vestenfor måne og søndenfor hav.
Og stjerner skal over den skinne . . .
Men intetsteds kan jeg den finde.

Så går jeg hen til min moder,
min gamle hellige moder.
Så sagtelig banker jeg på med min stav, —
min moder ligger kun taus i sin grav.
Og stjernerne over mig skinner;
og aldrig min grav jeg finder.

Hel mig mine strenge.

Og ei er jeg mere blandt menneskenes børn,
for hulket er hver tanke ud af sinde.
Og aldrig skal jeg mere få skue vårens lys,
for jeg har grædt mig øinene så blinde.

Og ei er jeg mere blandt menneskenes børn,
og død er både sommeren og solen.
For nu er jeg bare en ussel violin
med sønderrevne strenge over stolen.

Ho, hei hillemænd,
ho, hei spillemænd!
Se, min fiol er rusten,
se, min kvint er brusten!
Ho, hei spillemænd,
hel mig mine strenge!

Ho, hei hillemænd,
ho, hei spillemænd!
Inde i brystet det rykker,
noget er sprængt istykker.
Ho, hei spillemænd,
hel mig mine strenge!

Nu vågner.

Nu vågner den trætte, forgræmmede dag,
nu gråner de rugende tåger.
Alverden blunder så tungt inat;
de såre tanker kun våger.

Jeg vil gå ind i den dunkle skov,
hvor duggen på bladene skjælver; —
og langt derinde, hvor alt er så tyst,
og granerne mørke sig hvælver,

der sidder en ældgammel heksekvind
med flagrende, tjavset lok.
Hun sidder i dæmringens grånende gry
og træder så flinkt sin rok.

Og lydløst træder den gamle fod,
og lynrapt fingrene tvinder.
De blege læber mimrer en sang,
imedens hun spinder og spinder:

„Hvad tror du, jeg spinder, du vandringsmand,
som ene i natten våger?
Jeg spinder din egen livsenstråd,
af nattens de rugende tåger.“

Jeg vilde sadle!

Jeg vilde sadle min vælige hest,
sprænge afsted til min bryllupsfest.
Foran mig skulde du kneise, min skat, —
inat!

Jeg skulde synge min stolteste sang,
jeg skulde kryste dig tæt i mit fang,
spore min ganger og svinge min hat, —
inat!

Messed da gjøgen med gyldensvans,
lun var da natten som ved sanktehans,
majgræsset hvisked, og bjerken sprat, —
inat!

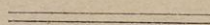
Redte i mosen jeg da vor seng,
tog vi så ekorn til brudedreng.
Så holdt vi bryllup, min dyreste skat, —
inat!

Majnat.

Det er nat så vide over vei og vang,
det er stilt i veiret; men dog er det klang
som fra månestrålers fineste strenge.
Hvor underligt at sidde så ene og forladt....
Gad vidst, om det ei er slig majlys en nat
alverne danser over enge?

Det er nat så vide over vei og vang.
Jeg hører der bæve gjennem luften en sang,
men tonerne kan jeg ikke finde.
Det er drømme, som kommer, og drømme, som går,
drømme fra ivinter og drømme fra ivår
og vemod, som vugger mig isinde.

Og vemod, som vugger sig så vide over land,
vemod indtil verdens den yderste rand,
og længsler, som flokkes og trænges.
Det hulker i skoge, og det græder i krat . . .
Å gud, hvor det er tungt slig majlys en nat
at sidde her så ensom og længes!

Gyngevise.

Frem og tilbage,
frem og tilbage,
alle dine sollyse levedage.
Jeg skal vugge dig, vennen min,
vugge dig lige i himmelen ind,
vugge din sorg tilhvile.

Luk dit bedrøvede øiepar,
jeg skal vugge din sorg tilhvile.
Jeg skal fortælle de deiligste ting,
så du i drømme skal smile.

Så skal jeg føre dig frem til fest,
så skal dit øiepar stråle i glæde.
Så skal jeg skue i brudedragt
dyreste vennen min dansen at træde.

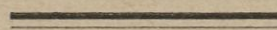
Frem og tilbage,
frem og tilbage,
alle dine sollyse levedage!
Jeg skal vugge dig, vennen min,
vugge dig lige i himmelen ind,
vugge din sorg tilhvile.

Min majdags brud.

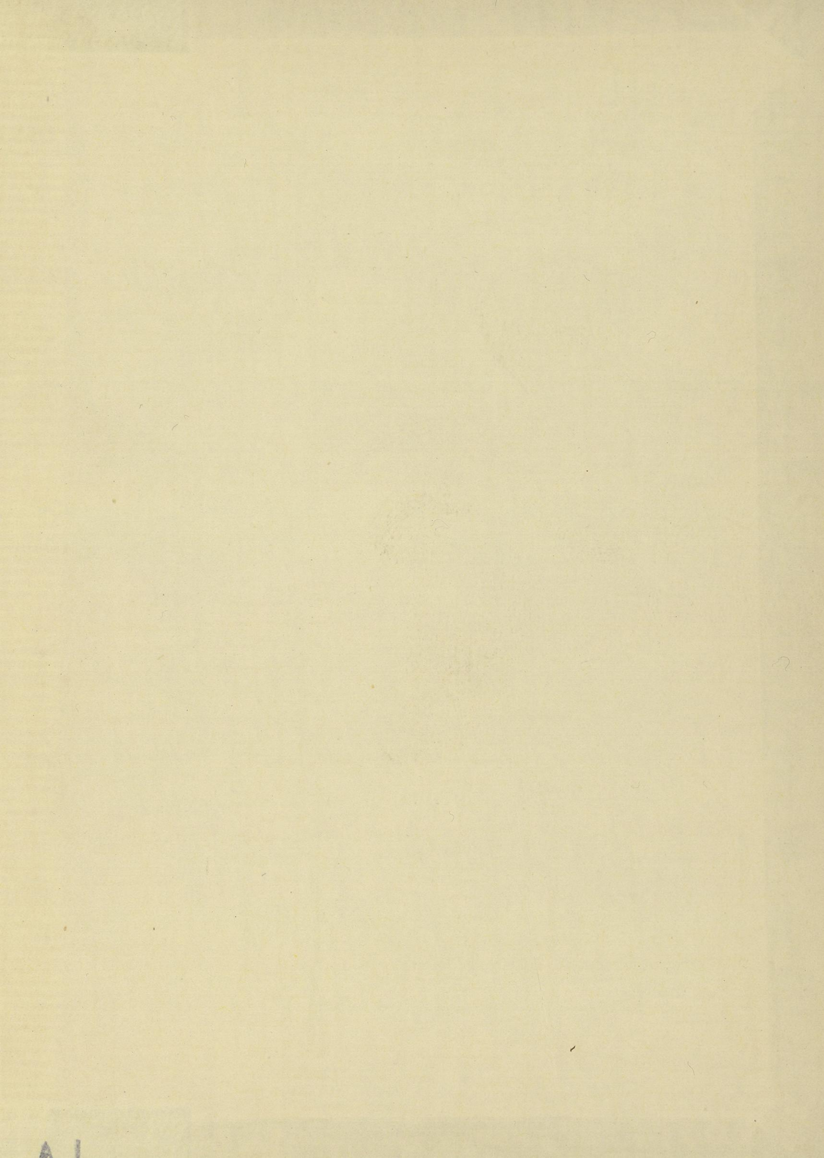
Min majdags brud,
min majdags brud!
Nu springer ranunkelens blomster ud,
de nejer for solen i gyldenskrud,
mens majgræsset svinger sin landse.
Og blomsterblus tændes i tusental
og lyser i jorderigs dansesal,
hvor snart også du skal danse.

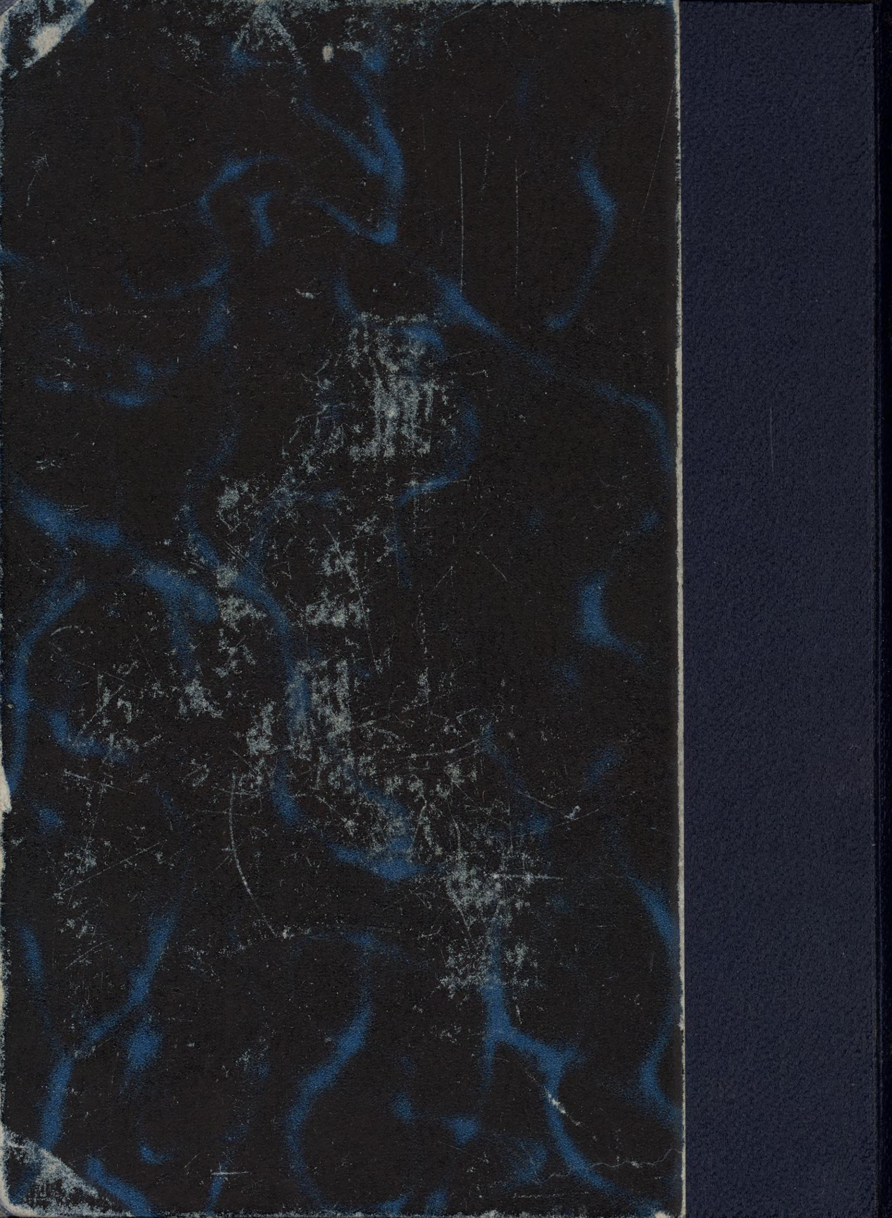
Min majdags brud,
min majdags brud!
Jeg selv er ranunklen, som nu springer ud,
nu eier jeg lidelsens adelsskrud
på vei gjennem livets lande.

Af alle de sorgens tårer, som randt,
sprang sangenes blomster, jeg knælende bandt
omkring din velsignede pande.

V. KRAG Digte Bergen 1891